

AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH WE WROCŁAWIU			
SYLABUS DO ZAJĘĆ NA KIERUNKU PEDAGOGIKA I STOPNIA			
Nazwa zajęć	Patologia społeczna i zagrożenia społeczne		
Moduł zajęć	Moduł specjalnościowy: pedagogika resocjalizacyjna z profilaktyką uzależnień		
Rok studiów	II rok studiów		
Semestr studiów	4 semestr studiów		
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia		
Punkty ECTS	3 ECTS		
Reżim	Zajęcia obowiązkowe		
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przekazanie studentom wiedzy o kluczowych zjawiskach patologii (uzależnienia, przemoc, bieda, wykluczenie) oraz mechanizmach powstawania zagrożeń społecznych. Studenci nauczą się diagnozować i analizować te zjawiska, a także projektować i wdrażać działania prewencyjne i interwencyjne.		
Wymagania wstępne	Student powinien posiadać wiedzę z zakresu nauk społecznych, w szczególności: znajomość pojęć z socjologii, pedagogiki i psychologii.		
Kod efektu	Treść efektów uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć
Wiedza			
K_W05	Student ma zaawansowaną wiedzę o strukturach i instytucjach życia społecznego oraz rozumie mechanizmy powstawania kluczowych zjawisk patologicznych.	Egzamin, Zaliczenie	wykład, ćwiczenia
K_W06	Student zna przebieg procesów komunikowania w sytuacjach kryzysowych, potrafi zidentyfikować czynniki sprzyjające eskalacji patologii.	Egzamin, Zaliczenie	wykład, ćwiczenia
Umiejętności			
K_U03	Student potrafi diagnozować zjawiska patologii społecznej, analizując ich przyczyny i dynamikę w różnych grupach wiekowych.	Obserwacja studenta	wykład, ćwiczenia
K_U07	Student umie analizować przyczyny i przebieg procesów patologicznych oraz formułować rekomendacje dla działań wychowawczych i prewencyjnych.	Obserwacja studenta	wykład, ćwiczenia
K_U12	Student stosuje różne metody interwencyjne (warsztaty psychoedukacyjne, mediacje, programy wsparcia) adekwatne do rodzaju zagrożenia.	Obserwacja studenta	wykład, ćwiczenia
Kompetencje społeczne			
K_K04	Student dostrzega etyczne i społeczno-kulturowe dylematy w pracy z osobami zagrożonymi patologią, umie refleksyjnie ocenić swoje działania.	Obserwacja studenta	ćwiczenia
K_K05	Student potrafi współpracować z instytucjami (policja, OPS, NGO, szkoła) oraz z samymi podopiecznymi, promując wartości empatii i odpowiedzialności społecznej.	Obserwacja studenta	ćwiczenia
Treści programowe			

Forma zajęć: wykład	
1. Zajęcia organizacyjne. Przedstawienie programu wykładów na bazie sylabusu oraz omówienie zasad uzyskania zaliczenia.	
2. Pojęcie patologii społecznej – Definicje, zakres i typologie (uzależnienia, przemoc, przestępczość, bezdomność).	
3. Teorie przyczyn patologii – Ujęcia socjologiczne (anomia, dewiacja), psychologiczne (trauma, zaburzenia osobowości).	
4. Zagrożenia społeczne w Polsce i na świecie – Analiza statystyk, mapowanie „gorących punktów”.	
5. Mechanizmy eskalacji i reprodukcji patologii – Rola rodziny, rówieśników i mediów.	
6. Model interwencji kryzysowej – Everly & Mitchell, CISD w kontekście patologii.	
7. Patologie uzależnień – Alkoholizm, narkomania, zachowania kompulsywne.	
8. Przestępczość i przemoc – Typologie przemocy: domowa, rówieśnicza, instytucjonalna.	
9. Bezdomność i ubóstwo jako patologie strukturalne – Czynniki ryzyka i bariery społeczne.	
10. Etyka pracy w obszarze patologii – Granice ingerencji, tajemnica zawodowa, ochrona praw człowieka.	
11. Ewaluacja programów prewencyjnych – Metody pomiaru skuteczności, wskaźniki zmiany.	
Forma zajęć: ćwiczenia	
1. Zajęcia organizacyjne. Przedstawienie programu ćwiczeń na bazie sylabusu oraz omówienie zasad uzyskania zaliczenia.	
2. Analiza case study: uzależnienie rodzinne – Diagnoza problemu, identyfikacja czynników ryzyka i zasobów.	
3. Gra symulacyjna „Koło przestępstw” – Uczestnicy odgrywają role ofiary, sprawcy i świadka.	
4. Warsztat mediacji w przypadku przemocy rówieśniczej – Symulacja spotkania mediacyjnego z wykorzystaniem modelu ODR.	
5. Projekt programu wsparcia dla osób bezdomnych – Opracowanie ścieżki reintegracji społecznej.	
6. Technika drzewa problemów i celów – Mapowanie przyczyn patologii i formułowanie celów profilaktycznych.	
7. Przeprowadzenie mini-warsztatu psychoedukacyjnego – Temat: substancje psychoaktywne i ich skutki.	
8. Role-play: interwencja kryzysowa – Modelowanie rozmowy z osobą agresywną w sytuacji kryzysu.	
9. Analiza lokalnej mapy zagrożeń – Praca grupowa: identyfikacja instytucji wsparcia i luk w ofercie.	
10. Opracowanie plakatu kampanii społecznej – Storyboarding i feedback grupowy.	
11. Refleksyjny dziennik interwencji – Podsumowanie doświadczeń, wnioski i rekomendacje dalszych działań.	
Praca własna	
1. Zapoznanie się z literaturą przedmiotu.	
2. Przygotowanie się do egzaminu/zaliczenia.	
Metody dydaktyczne	Wykład: wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną Ćwiczenia: problemowe dyskusja, meta plan, praktycznego działania,

	projektowanie zadań, metoda przypadków, burza mózgów, projekty grupowe i prezentacje multimedialne		
Narzędzia dydaktyczne	Wykład: prezentacja multimedialna Ćwiczenia: prezentacja multimedialna		
Skala ocen	Na ocenę 2	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.	
	Na ocenę 3	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 51%-60% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.	
	Na ocenę 3,5	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 61%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.	
	Na ocenę 4	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 71%-80% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.	
	Na ocenę 4,5	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 81%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.	
	Na ocenę 5	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.	
Kryteria oceny	Wykład: Podejście do egzaminu uwarunkowane jest otrzymaniem pozytywnej oceny z ćwiczeń. Egzamin w formie ustnej poprzez wylosowanie 3 pytań. Każde pytanie egzaminacyjne oceniane jest oddzielnie. Końcowa ocena z egzaminu to średnia z ocen z wszystkich pytań. Aby uzyskać wynik pozytywny z każdego z pytań trzeba uzyskać minimum ocenę 3. Obserwacja studenta w czasie wykonywania działań właściwych dla danego zadania zawodowego wynikającego z roli pedagoga. Student, który nie zaliczył egzaminu ma prawo podejść do egzaminu w drugim terminie zorganizowanego w sesji poprawkowej.		
	Ćwiczenia: 100% obecności na zajęciach, uzyskanie ≥60% wymaganej punktacji za przewidziane formy weryfikacji efektów uczenia się, pozytywna postawa zawodowa. Usprawiedliwiona nieobecność musi zostać odrobiona w uzgodnieniu z wykładowcą przedmiotu i w terminie wskazanym przez niego w sposób zapewniający prawidłową weryfikację efektów uczenia się przypisanych do danego przedmiotu. Nieobecności nieodpracowane skutkują brakiem zaliczenia przedmiotu. Obserwacja studenta w czasie wykonywania działań właściwych dla danego zadania zawodowego wynikającego z roli pedagoga. Przygotowanie eseju według wskazań prowadzącego.		
	Formy aktywności		
	Godziny		
	ECTS		
	Wykład		
Ćwiczenia			

Lektorat	-	-
Seminarium	-	-
Praktyki zawodowe	-	-
Praca własna	50	2
Łącznie:	75	3
Literatura podstawowa		
1. Pospiszyl I., Patologie społeczne i problemy społeczne, Wydawnictwo Naukowe Scholar 2023.		
2. Niedopytalski M., Patologie społeczne w XXI wieku wyzwania, perspektywy i strategię przeciwdziałania, Ridero 2024.		
Literatura uzupełniająca		
1. Bębas S., Patologie społeczne i zagrożenia w rodzinie, Wyd. Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie 2020.		
2. Pierzchała K., Cekiera Cz., Człowiek a patologie społeczne, Wydawnictwo Adam Marszałek 2020.		
Inne		
-		